

KURSPLAN

Förutsättningar för tal/språk-, läs- och skrivutveckling, 7,5 högskolepoäng

*Conditions for Development in Speech/Communication, Reading and Writing,
7.5 credits*

Kurskod:	LFFK18	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2018-06-04	Utbildningsområde:	Samhällsvetenskapliga området (80%) och undervisningsområdet (20%)
Reviderad av:	Utbildningsledare 2018-05-31	Ämnesgrupp:	PE1
Gäller fr.o.m.:	Hösten 2018	Fördjupning:	G1F
Version:	1	Huvudområde:	Pedagogik

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- redogöra för svenska språkets uppbyggnad och dess relation mellan tal- och skriftspråk (1)
- översiktligt kunna redogöra för några forskningsbaserade studier och teorier kring barn, ungas och vuxnas tal- språk- läs- och skrivutveckling (2)
- förklara förutsättningar för lärande och kunna relatera detta till villkor för barn, ungas och vuxnas tal- språk- läs- och skrivutveckling (3)
- redogöra för orsaker till tal- språk- läs- och skrivsvårigheter (4)
- redogöra för den omgivande miljöns betydelse i relation till framgångsfaktorer i tal- språk- läs- och skrivutveckling (5)
- ge exempel på och beskriva kompensatoriska hjälpmedel samt alternativ kommunikation (6)

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- kartlägga och analysera tal- språk- läs- och skrivutveckling i relation till individens förutsättningar för fortsatt lärande (7)
- omsätta ett specialpedagogiskt förhållningssätt i relation till individens förutsättningar och behov (8)
- visa förmåga i att möta variationer av förutsättningar hos barn, unga och vuxna i tal- språk- läs- och skrivutveckling och kunna beskriva behov och insatser i relation till den omgivande miljön (9)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- utifrån ett kartlagt och analyserat behov av stöd kunna kritiskt värdera dem och därefter välja adekvata stödinsatser (10)

Innehåll

- Forskningsbaserade teorier om och framgångsfaktorer för tal-, språk- läs- och skrivutveckling
- Kartläggning och bedömning av barn, ungas och vuxnas tal- språk- läs- och skrivutveckling
- Orsaker till tal/språk-, läs- och skrivsvårigheter
- Förebyggande och stödjande verksamhet
- Kompensatoriska hjälpmedel, IKT
- Alternativ kommunikation

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt genomgången kurs Specialpedagogik, grundkurs, 7,5 hp eller motsvarande.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Individuella examinationer som bedöms med Underkänd, Godkänd, Väl Godkänd:

Skriftlig tentamen, 2 hp (Lärandemål 1,2,3)

Skriftlig reflektionsuppgift, 4 hp (Lärandemål 4,5,6,7,10)

Individuell examination som bedöms med Underkänd, Godkänd:

Litteraturseminarium, 1,5 hp (Lärandemål 8,9)

För betyget G på hela kursen krävs minst G på samtliga examinationer och för betyget VG krävs dessutom VG på den skriftliga reflektionsuppgiften.

Undervisning och kurslitteratur utgör grund för examination.

För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget. Mer information kring bedömning och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

Student äger rätt till byte av examinator efter att ha underkänts tre gånger på samma examination, om det är praktiskt möjligt. En sådan begäran ställs till VD och skall vara skriftlig.

Om kursen ändras till innehåll och/eller litteratur kan examination ske enligt denna kursplan inom ett år efter ändring. Studenten garanteras minst tre provtillfällen inklusive ordinarie provtillfälle. Därefter prövas i varje enskilt fall om examination får göras enligt den äldre kursplanen. Om kursen helt upphör kan den examineras inom två år efter det att kursen anordnats. Därefter skall det prövas i varje enskilt fall om examination får göras.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Skriftlig tentamen	2 hp	U/G/VG
Skriftlig reflektionsuppgift	4 hp	U/G/VG
Litteraturseminarium	1,5 hp	U/G

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren och om möjligt en student (kursutvecklare), publiceras om möjligt på lärplattform samt lämnas till utbildningsadministrationen. Kursvärderingen skall ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Bjar, Louise. Liberg, Caroline. (Red.) (2010). *Barn utvecklar sitt språk*. (2 uppl). Lund: Studentlitteratur. 296 s.

Druid Glentow, Birgit (2006). *Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter*. Stockholm: Natur & Kultur. 287 s.

Liberg, Caroline (2007). *Att läsa och skriva: forskning och beprövad erfarenhet*. Stockholm: Myndigheten för Skolutveckling. 118.s

Liberg, Caroline (2010). *Elevers läs- och skrivutveckling. En teoretisk bakgrund till bedömning av elevers läs- och skrivförmåga*. Ett kompetensutvecklingsmaterial från Skolverket. 29 s.

Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2005). *God läsutveckling. Kartläggning och övningar*. Stockholm: Natur & Kultur. 80 s.

Myrberg, Mats (2001). *Att förebygga och möta läs- och skrivsvårigheter. En forskningsöversikt på uppdrag av Skolverket*. Stockholm: Skolverket. 68 s.

Schmidt, Catarina (2013). *Att bli en sån som läser. Barns menings- och identitetsskapaden genom texter*. Örebro: Örebro Studies in Education. 44. s. 110-152.

Skolverket (2007). *Att läsa och skriva - forskning och beprövad erfarenhet*.
<http://www.skolverket.se>

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Fritzes.

Skolverket (2012). *Få syn på språket*. Pdf

Tjernberg, Catharina (2013). *Framgångsfaktorer i läs- och skrivlärande : En praxisorienterad studie med utgångspunkt i skolpraktiken*. Stockholm: Stockholms universitet Specialpedagogiska institutionen. 185. s 46-77, 89- 245.

Vetenskapliga artiklar eller avhandlingskapitel utifrån valt område kopplat till individuell uppgift.

Referenslitteratur

Heister Trygg, Boel (2012). *AKK i skolan: en pedagogisk utmaning – om alternativ och kompletterande kommunikation*. Malmö: Södra regionens kommunikationscenter. 91 s.

Juhlin, Lotta (2009). *Tala ut och prata på*. Lund: Studentlitteratur. 333 s.

Nettelbladt, Ulrika & Salameh, Eva-Kristina (Red.) (2007). *Språkutveckling och språkstörning hos barn*. Lund: Studentlitteratur. 309 s.

Skolverket (2012). *Nya språket lyfter. Enligt Lgr 11. Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6*. <http://www.skolverket.se>.

Wengelin, Åsa. & Nilholm, Claes (2013). *Att ha eller sakna verktyg. - om möjligheter och svårigheter att läsa och skriva*. Lund: Studentlitteratur. 168 s.

Sök- och skrivhjälp (2010). *Litteraturreferenser – så skriver du*. Högskolebiblioteket: Högskolan i Jönköping. <http://hj.se/bibl/sok---skrivhjalp/litteraturreferenser---sa-skriver-du/apa-harvard.html>

Informationsmaterial om plagiat på högskolor och universitet. *Interaktiva antiplagiatguiden*. Finns i kursens aktivitet på lärplattformen PingPong.